

HARBIY KUTUBXONALAR FAOLIYATI, TARIXI

Sultanova Zuxra Shuxratovna

Muhammad Al-Xorazmiy nomidagi Toshkent texnologiya universiteti

“Axborot-kutubxona tizimlari” kafedrasi o‘qituvchisi

O‘zbekiston respublikasi ichki ishlar akademiyasi kutubxonasi

Markaziy Osiyoda huquqni muhofaza qilish organlari uchun kadrlar tayyorlash bo‘yicha eng yirik oliy ta’lim muassasasidir. Akademiya 1932-yilda Toshkent rahbar kadrlar militsiya maktabi sifatida tashkil topgan. 1953-yilda Toshkent o‘rta-maxsus militsiya maktabiga aylantirilgan. 1958—1964-yillarda Sovet Ittifoqi ichki ishlar oliy maktabining Toshkent sirtqi ta’lim fakulteti, 1964—1994-yillarda Toshkent militsiya oliy maktabi bo‘lgan. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1994-yil 2-sentyabrdagi qarori va O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining 1994-yil 20-oktyabrdagi buyrug‘i asosida O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi akademiyasi deb qayta nomlangan. Akademiya oliy ta’limning asosiy va qo‘shimcha kasbiy o‘quv dasturlari asosida ta’lim faoliyatini, shuningdek O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq, o‘quv-metodik, ilmiy va boshqa faoliyatlarni amalga oshiruvchi ixtisoslashgan davlat oliy ta’lim muassasasi hisoblanadi.

Ta’lim muassasasi o‘z faoliyatini quyidagi yo‘nalishlarda amalga oshiradi:

- jamoat tartibini saqlash, jinoyatlarning oldini olish, tergov qilish, jinoyatchilarni qidirish va aholining xavfsizligini ta’minlash bo‘yicha ichki ishlar organlari bo‘linmalari rahbar kadrlarni tayyorlash;
- jinoyatchilikka qarshi kurashda profilaktik, operativ, jinoyat-protsessual, ekspert va boshqa tadbirlarni mustaqil o‘tkazish ofitserlarni tayyorlash;
- ichki ishlar organlari uchun huquqbuzarliklarning oldini olish va profilaktika, jamoat xavfsizligini ta’minlash bo‘yicha tadbirlarni tatbiq eta oladigan serjantlar tarkibini tayyorlash.

Akademiya tarkibida 23 ta kafedra mavjud. Bular: ma’muriy huquq, tezkor qidiruv huquqi, kriminalistika, jinoyatlarning oldini olish, ichki ishlar idoralarida boshqaruvni tashkil etish, transportda xavfsizlikni tashkil etish, jinoyat huquqi, davlat va huquq tarixi va nazariyasi, konstitutsiyaviy huquq, inson huquqlari umumiy nazariyasi va amaliyoti, fuqaroviy-huquqiy fanlar, umumharbiy fanlar, jismoniy tayyorgarlik, psixologiya va kasb etikasi, informatika, hisoblash texnikasi va aloqa, tibbiy tayyorgarlik, O‘zbekiston tarixi, O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish nazariyasi va amaliyoti, falsafa va siyosatshunoslik, iqtisodiy fanlar, malaka oshirish fakultetining maxsus fanlar va yuridik fanlar kafedralari, tillar va adabiyot kafedrasi. Shuningdek, Serjantlar tarkibini tayyorlash bo‘yicha oliy kurslarda 4 ta sikl: maxsus fanlar, yuridik fanlar, harbiy-xizmat va jismoniy tayyorgarlik hamda gumanitar va ijtimoiy-huquqiy fanlar sikllari mavjud.

Akademiyanin tuzilishi.

Akademiya o‘quv-tarbiya jarayoni va xizmat olib borishni o‘quv bo‘limi, tarbiyaviy ishlar bo‘limi, ilmiy-pedagogik kadrlarni tayyorlash bo‘limi, saf qismi va shtab tashkil qiladi. Ilmiy tadqiqot ishlarini Jamoat xavfsizligini ta’minlash va

jinoyatchilikka qarshi kurashdagi dolzarb masalalar loyihasi tashkil qiladi va muvofiqlashtiradi. Moliyaviy-iqtisodiy va moddiy-texnik ta'minotni tegishli bo'lim va xizmatlar amalga oshiradi.

Axborot-resurs markazi akademiyaning ta'lim va ilmiy-tadqiqot faoliyatiga ko'maklashib kelayotgan tarkibiy tuzilma sanaladi.

Markazning asosiy faoliyati kursant va tinglovchilar, ilmiy tadqiqotchilar, professor-o'qituvchilar, xodimlar hamda boshqa foydalanuvchilarga zamonaviy axborot-kutubxona xizmatini ko'rsatishdan iborat.

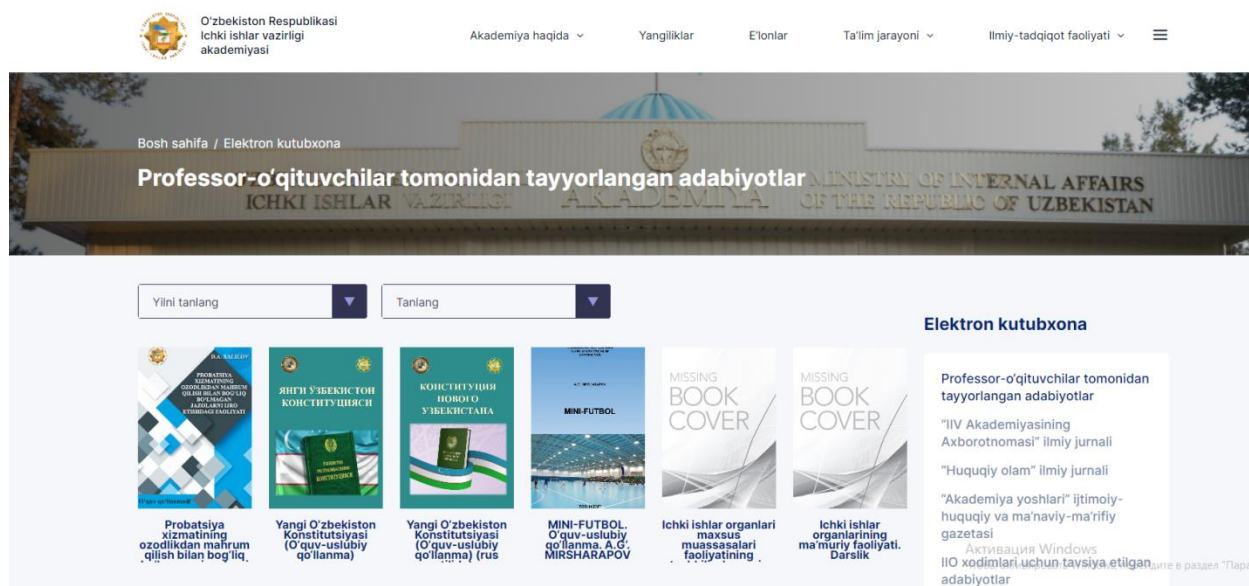
Markazning vazifalari:

- axborot-resurs xizmatlarini ko'rsatish uchun qulay shart-sharoit yaratish; foydalanuvchilarning ehtiyojini qondirish va mustaqil bilim olishiga ko'maklashish;
- mavjud fondni saqlash va yangi manbalar bilan boyitish choralarini ko'rish; zamonaviy axborot texnologiyalari asosida faoliyatni takomillashtirib borish.

-Axborot-resurs markazida o'quv adabiyotlari seksiyasi, maxfiy adabiyotlar seksiyasi, badiiy hamda elektron kutubxona mavjud. Shuningdek, Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasi hamda xorijiy davlatlarning hamkor turdosh oliy ta'lim muassasalari axborot-resurs markazlaridan foydalanish imkoniyati yaratilgan.

Elektron kutubxona qidiruv tizimi bo'yicha 4 ta bo'lim mavjud:

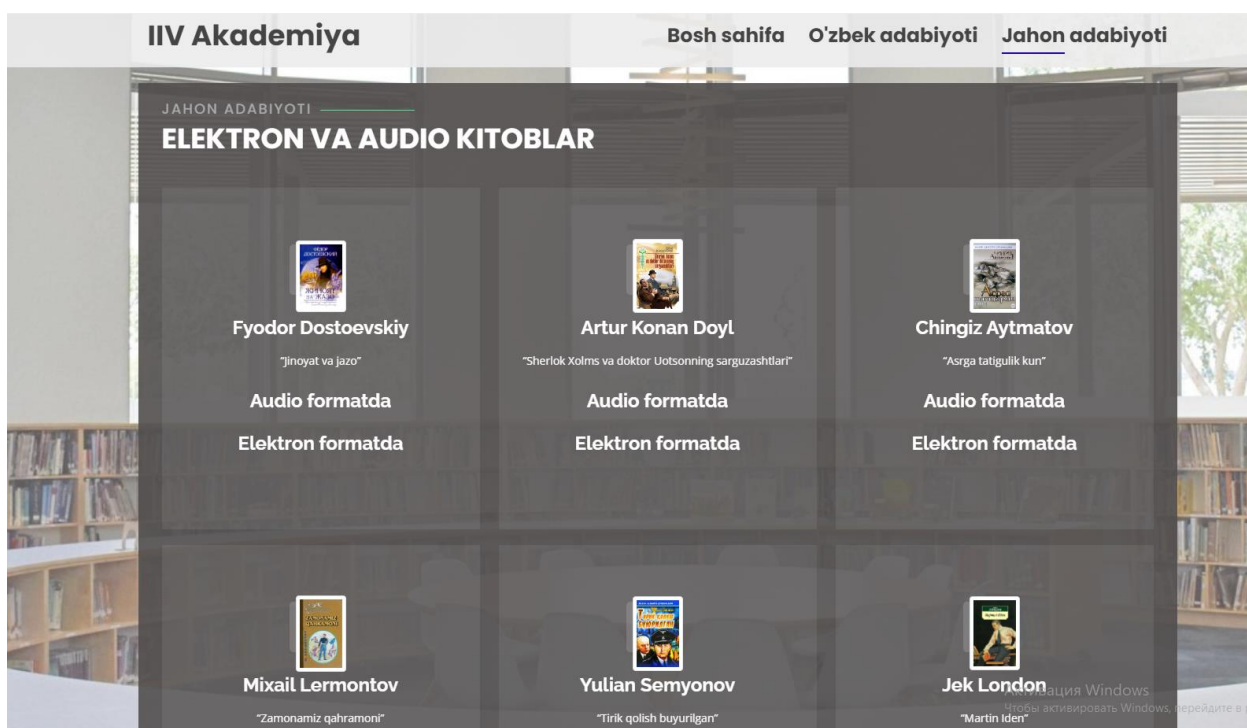
1. Professor-o'qituvchilar tomonidan tayyorlangan adabiyotlar
2. "IIV Akademiyasining Axborotnomasi" ilmiy jurnali
3. "Huquqiy olam" ilmiy jurnali
4. "Akademiya yoshlari" ijtimoiy-huquqiy va ma'naviy-ma'rifiy gazetasi
5. IIO xodimlari uchun tavsiya etilgan adabiyotlar

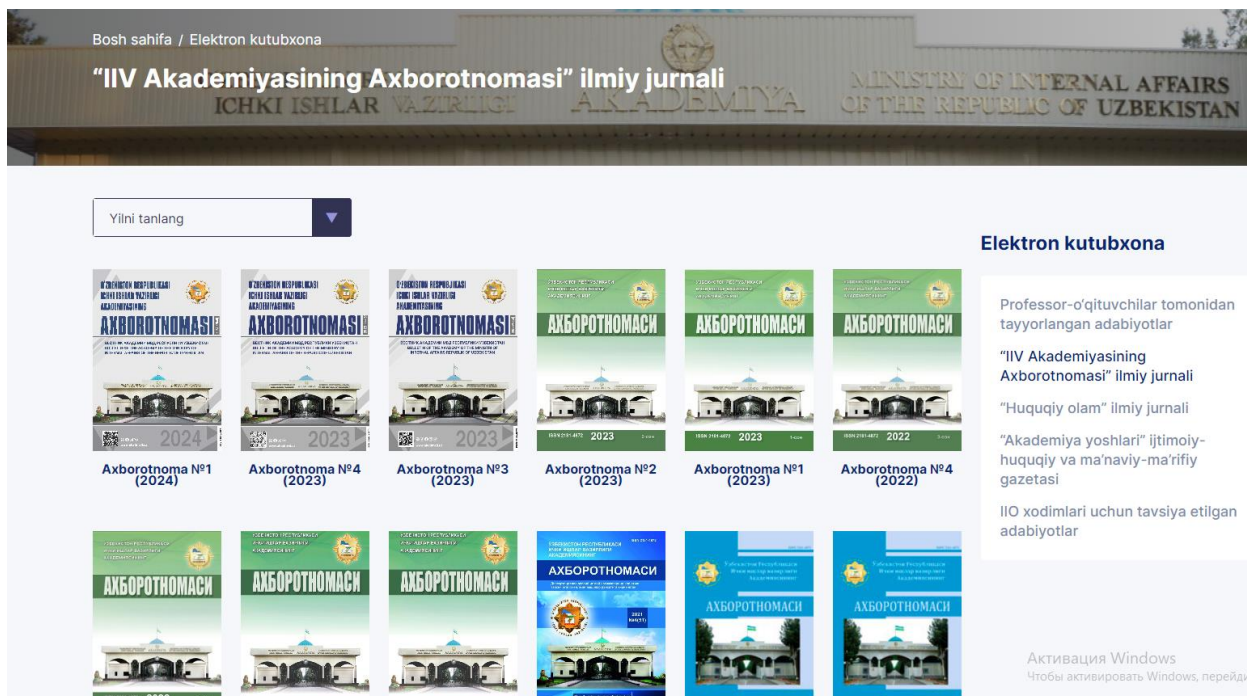
1-rasm. O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining Akademiyasi electron kutubxonasi sayti: Professor-o'qituvchilar tomonidan tayyorlangan adabiyotlar bo'limi

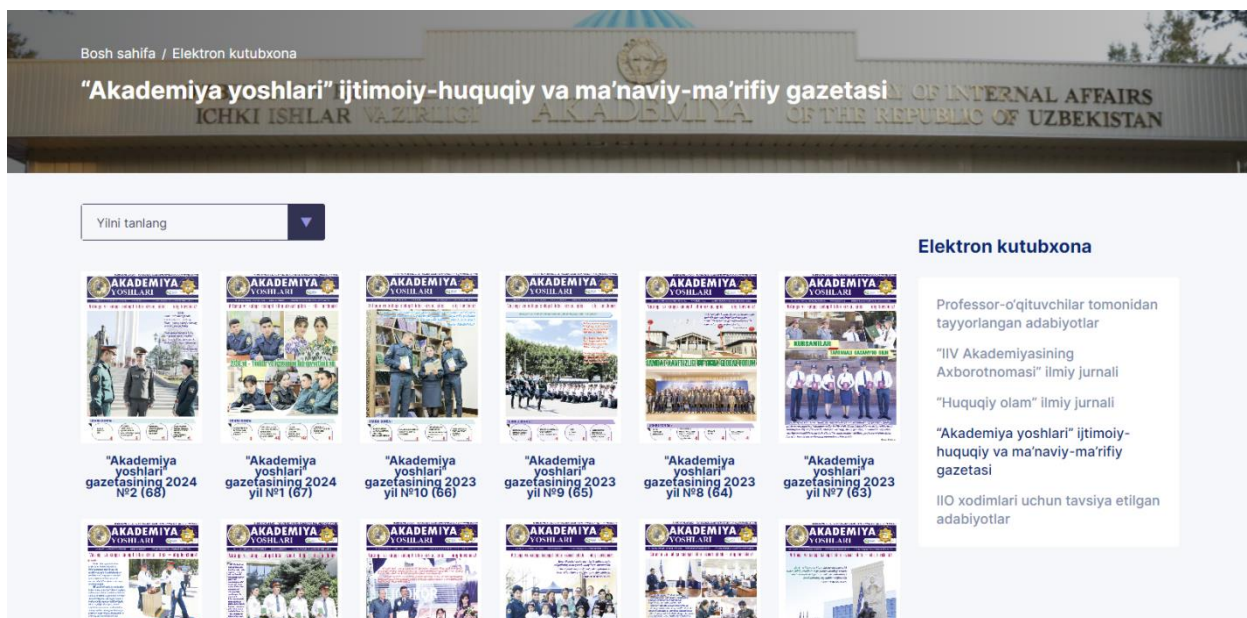
2-rasm. O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining Akademiyasi electron kutubxonasi sayti: O'zbek adabiyoti bo'limi

3-rasm. O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining Akademiyasi electron kutubxonasi sayti: Jahon adabiyoti bo'limi

4.-rasm. O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining Akademiyasi electron kutubxonasi sayti: “IIV Akademiyasining Axborotnomasi” ilmiy jurnali bo‘limi

5.-rasm. O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining Akademiyasi electron kutubxonasi sayti: “IIV Akademiyasining Axborotnomasi” ilmiy jurnali bo‘limi

Buxoro Davlat universiteti: Chaqiriqqacha xarbiy ta’lim fakultet Axborot-resurs markazi

Axborot-resurs markazining umumiy fondi 64678 nomda, 481051 nusxani tashkil etadi. Darsliklar 2155 nomda, 45157 nusxada, o‘quv qo‘llanmalar 2904 nomda, 119889 nusxada, badiiy adabiyotlar 29733 nomda, 138910 nusxada, ilmiy adabiyotlar 11515 nomda 68512 nusxada, elektron adabiyotlar 43064 nomda, 47287 nusxada, boshqa adabiyotlar 18371 nomda, 108583 nusxada mavjud. 2022 yilda 24 nomda 838 nusxada

gazeta va 24 nomda 28 nusxada jurnallarga obuna bo'lingan. Universitet professor-o'qituvchilari va talabalarining masofadan turib ARM elektron kutubxonasidan foydalanishlari uchun elib.buxdu.uz sayti yaratilib, unda 622452 dan ortiq o'quv, badiiy, ilmiy, audio adabiyotlar, slaydlar, roliklar joylashtirildi. Hozirda ushbu elektron kitoblarning bibliografik tavsiflari ustida ish olib borilmoqda.

ARM ning t.me/Buxduelektronkutubxona telegramm kanali ham o'z faoliyatini yuritmoqda. ARM xodimi tomonidan obunachilarga kerakli adabiyotlarni elektron variantlarini yetkazib berish xizmatlari yo'lga qo'yilgan.

ARMdagi nodir kitoblar, shu jumladan, noyob va alohida qimmatli nashrlar tegishli sharoitlarda saqlan moqda, ya'ni yorug'lik, harorat, namligi me'yorida bo'lgan alohida xonada saqlanib kelinmoqda. ARM fondida jami 25 dona sharq qo'lyozmalari, jumladan 108 dona toshbosma nashrlar mavjud. Universitet EBSCO, SCOPUS, Web of Science, ProQuist, ScienceDirect, kabi xalqaro ilmiy ma'lumotlar bazalariga obuna qilingan. Ushbu bazalardan ilmiy faoliyat bilan shug'ullanayotgan professor-o'qituvchilar, doktorantlar, magistrning foydalanishlari yo'lga qo'yilgan.

ARM bo'limlari

Ilmiy-uslubiy va axborot-ma'lumot bo'limi. Axborot-kutubxona resurslarini butlash, kataloglashtirish va tizimlashtirish bo'limi. Axborot-kutubxona resurslari bilan xizmat ko'rsatish bo'limi. Elektron axborot resurslari bo'limi. Xorijiy axborot-kutubxona resurslari bilan ishlash bo'limi.

ARM tarmoq kutubxonalari

1. Filologiya fakulteti binosida joylashgan ARM tarmoq kutubxonasi.
2. Agronomiya va biotexnologiya fakulteti binosida joylashgan ARM tarmoq kutubxonasi.
3. Jismoniy madaniyat fakulteti binosida joylashgan ARM tarmoq kutubxonasi.
4. Chor-Bakr mavzesi 23-maktab binosida joylashgan ARM tarmoq kutubxonasi.
5. Chaqiriqqacha harbiy ta'lim fakulteti binosida joylashgan ARM tarmoq kutubxonasi.
6. Talabalar turar joyi binosida joylashgan ARM tarmoq kutubxonasi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Шрайберг, Я. Л. Современные тенденции в автоматизации библиотечно-информационных технологий // Научные и технические библиотеки. – № 2. – С. 18–24.
2. Шрайберг, Я. Л. Электронные библиотеки России: программная стратегия и проектная тактика // Научные и технические библиотеки. – 2001. – № 2. – С. 69–74.
3. Столяров, Ю. Н. Лидер электронного библиотековедения // Научные и технические библиотеки. – 2012. – № 8. – С. 68–78.